

VIREILLEPANO 2.6.2023

Etelä-Savon Ely-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus, PL 164, 50101 Mikkeli
kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry
Pappilankatu 3, 57130 Savonlinna
etela-savo@sll.fi

Toiminnanjohtaja Heikki Härkönen
heikki.harkonen@sll.fi
041 433 1548

VIREILLEPANO PUUMALAN ROKANSAAREN NATURA-ALUEEN HAKKUIDEN KESKEYTTÄMISEKSI

ASIA: Luonnonsuojelulain (9/2023) 128§ mukainen vireillepano Etelä-Savon Ely-keskukselle Puumalan Rokansaareissa Lietveden Natura2000-alueen metsänhakkuiden estämiseksi ja suojelun kohteena olevien luonnonarvojen turvaamiseksi (kiinteistötunnus .623-436-1-7).

Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry:n tietoon on tullut, että metsänkäyttöilmoitusten mukaan Rokansaaren hakkuita on suunniteltu Natura-alueelle. Useat hakkuisiin suunnitellut kuviot täyttävät Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piirin saamien maastotietojen mukaan suojeltavien luontotyyppien kriteerit (boreaalista luonnonmetsää). Lisäksi harjumetsät luontotyyppiä on paljon laajemmin kuin Lietveden Natura-hoito- ja käyttösuunnitelma antaa ymmärtää.

Voimassa olevien suojelupäätösten perusteella ei ilmoitettuja metsänkäyttötoimia voida toteuttaa ilman Natura-arviota. Tällaista arviota ei ole tehty ja siksi vireillepanon kautta hakkuuaikeet tulee peruuttaa vahinkojen välttämiseksi suojelun kohteena oleville luonnonarvoille (LSL 126 §).

Vireillepano koskee kaikkia Rokansaareissa Natura2000-alueella tehtäviä hakkuita, erityisesti alla mainittuja 28.4.2023 päivätyt metsänkäyttöilmoitukset, tunnus (pinta-ala):

- Verho-, suojus-, tai siemenpuuhakkuu: 1-2023-42134 (3,70), 1-2023-42134 (1,20), 1-2023-42134 (3,40),
- Ylispuiden poisto: 1-2023-42134 (3,00), 1-2023-42134 (1,20),
- Harvennushakkuu: 1-2023-42134 (4,10), 1-2023-42134 (2,80), 1-2023-42134 (0,80), 1-2023-42134 (0,40), 1-2023-42134 (0,80),
- Kaistalehakkuu: 1-2023-42134 (0,70), 1-2023-42134 (1,50),
- Ensiharvennus: 1-2023-42134 (6,30), 1-2023-42134 (0,90), 1-2023-42134 (1,00), 1-2023-42134 (0,90).

Ely-keskukselta saadun tiedon mukaan useita näitä kuvioita ei ole tunnistettu Ely-keskuksen luontotiedoissa suojeltaviksi luontotyypeiksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 2020:3 Oulujärven saarten Natura-alueiden hakkuista KHO totesi, että hakkuille ei olisi tullut myöntää lupaa, koska riittävää Natura-arviota ei ollut tehty. (<https://www.kho.fi/fi/index/paatokset/vuosikirjapaatokset/1579161739031.html>)

”Korkein hallinto-oikeus totesi, että Natura-arviointia koskevan velvollisuuden edellytyksenä ei ollut, että toimenpiteet kohdistuisivat Natura-alueen suojelun perusteena olevan ensisijaisesti suojellun luontotyyppin boreaaliset luonnonmetsät alueelle. Natura-arvioinnin tarveharkinnan kannalta merkitystä oli hakkuiden kohdentumisen lisäksi hakkuiden laajuudella sekä myös luontotyyppin edustavuudella, hakkuiden etäisyydellä luontotyyppistä ja hakkuiden toteuttamistavalla. Nämä tiedot eivät olleet käyneet kaikilta osin ilmi metsänkättilömoituksista.”

”Asianmukainen arviointi ja sitä varten tarvittavien tietojen kokoaminen tapahtuu luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisessa arviointimenettelyssä. Kun olemassa olevien tietojen perusteella ei ollut voitu sulkea pois sitä, että metsänhakkuut vaikuttavat merkittävästi Natura 2000 -alueen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen olisi tullut luonnonsuojelulain 65 a §:n mukaisesti kieltää hakkuut, kunnes Natura-arviointi on suoritettu.”

Helsingin hallinto-oikeus on tuoreessa 23.5.2023 antamassaan päätöksessä todennut Hyvinkään Kytäjän Natura-alueen hakkuista mm. seuraavaa:

”Asianmukainen arviointi ja sitä varten tarvittavien tietojen kokoaminen tapahtuu luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisessa arviointimenettelyssä. Natura-arviointia ei voida korvata ELY-keskuksen aiemmin tekemällä luontotyyppi-inventoinnilla eikä maastotarkastuksella. Natura-arviointi on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tehtävä, jollei objektiivisin perustein voida sulkea pois merkittävien haitallisten vaikutusten aiheutumista.”

”ELY-keskus on valituksenalaisella päätöksellään kieltänyt hakkuut luonnonsuojelulain 57 §:n ja 64 a §:n perusteella osalla hallintopakkohakemuksessa mainituilla kuvioilla ja hylännyt hakemuksen muutoin. Olemassa olevien tietojen perusteella ei ole voitu sulkea pois sitä, että Natura-alueelle suunnitellut metsänhakkuut vaikuttavat merkittävästi alueen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin. Näin ollen ELY-keskuksen olisi tullut keskeyttämistä koskevan luonnonsuojelulain 65 a §:n nojalla kieltää hakkuut kaikkien hallintopakkohakemuksessa mainittujen kuvioiden osalta, kunnes asianmukainen Natura-arviointi on suoritettu.”

Pyydämme LSL (9/2023) 128§ mukaisella vireillepanolla Ely-keskusta keskeyttämään hakkuut, korjaamaan puutteelliset luontotiedot alueella ja varmistamaan, että mahdolliset tulevat hakkuut perustuvat riittävään Natura-arviointiin eivätkä vaaranna suojeltavia luontotyypppejä.

Alueelle sisältyy seuraavia luonnonsuojelualueita

- Lietveden Natura2000-alue (FI0500024 Lietvesi SAC)
- Hiisniemen luonnonsuojelualue (YSA238830)

Lietveden Natura2000-alue (FI0500024 Lietvesi SAC)

Kaikki tietolomakkeen taulukossa 3.1 mainitut luontotyyppit ja taulukossa 3.2 mainitut lajit kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa.

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIT SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

7140 2 ha Vaihettumissuot ja rantasuot

8220 1,5 ha Silikaattikalliot

8230 100 ha Kallioiden pioneerikasvillisuus

9010 40 ha Borealiset luonnonmetsät

9050 0,5 ha Lehdot

9060 200 ha Harjumetsät

91D0 2 ha Puustoiset suot

Harjumetsät kuuluvat suojelun kohteisiin, lisäksi esiintyy muita luontotyyppisiä, joista borealiset luonnonmetsät on arvioitava asianmukaisesti luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaisessa arviointimenettelyssä. Katsomme, että Natura-arviointia ei voida korvata ELY-keskuksen aiemmin tekemällä luontotyyppi-inventoinnilla eikä maastotarkastuksella. Natura-arviointi on tehtävä haitallisten vaikutusten aiheutumisen pois sulkemiseksi.

Hiisniemen luonnonsuojelualue (YSA238830)

Alueen suojelu on tarpeen saimaannorpan suojelemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Suojelupäätöksellä toteutetaan valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa, Natura2000-verkostoa ja yleiskaavan suojeluvarausta.

Lisäksi Ristiniemen luonnonsuojelualue ja Ukonjärventilan luonnonsuojelualue kytkeytyvät edellä mainittuihin alueisiin.

Lisätietoa: UPM:n kanssa on alustavasti sovittu maastokäynnistä luonnonarvojen varmentamiseksi. Toimitetaan myöhemmin lisätietoa luontotiedoista.

Liitteet:

1. Oikeuden em. päätökset
2. Kuvia Rokansaaren hakkuualueelta osoittaen, että on myös boreaalista luonnonmetsää (kerrostunutta, lahoppuuta) sekä kuviin liittyvä asiantuntija lausunto
3. Natura-tietolomake Lieveden Natura-alueesta
4. Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piirin hallituksen pöytäkirja asian käsittelystä